

TM



COMPOSTELA,
TERRITORIO DAS MULLERES

CAMIÑOS DA AUGA

FONTES



Auga de vida e fartura, auga que muda o granito en verdello. Foi esta auga, tan presente en Santiago, a que ocupou gran parte do labor feminino en Compostela até ben entrado o século XX. Sellas, baldes, caldeiros, xabón, vento e sol, os ríos Sar e Sarela, os regatos e as fontes marcaban as horas, os días, as estacións deste traballo das mulleres, sempre mal pago, con enfermidades e dores, frío e molladuras, mais tamén con cantigas, risos, rexoubas e festa. Así está recollido nas voces e nas pegadas do seu espazo e tamén nas numerosas fotografías da época; mulleres novas e vellas, sempre anónimas... Carrexadoras e lavandeiras

enchían Compostela de vida, de traballo, e realizaban un circuíto de reciclado perfecto: as casas recibían a auga limpa e a roupa pasada polo ferro, e as mulleres levaban de volta 'a lavadura', as sobras do xantar que permitían alimentar os animais do cortello. Labor calado, eficaz e sustentábel, do infindo bo facer feminino que cómpre recoñecer e recuperar... Como di M. Rivas en *O lapis do carpinteiro*:

«Tendida ao clareo, cada peza de roupa conta unha historia»

Esa historia dálle agora voz ás mulleres.

Encarna Otero



1. Fonte da Porta do Camiño ~ *P. Mas*, 1919



2. Fonte de Cervantes ~ *P. Mas, 1919*



3. Fonte das Praterías ~ P. Mas, 1919

*Punto de saída:
Librería Lilith,
Rúa travesa 7
13 de marzo ás 10.30 h*

1

Porta do Camiño

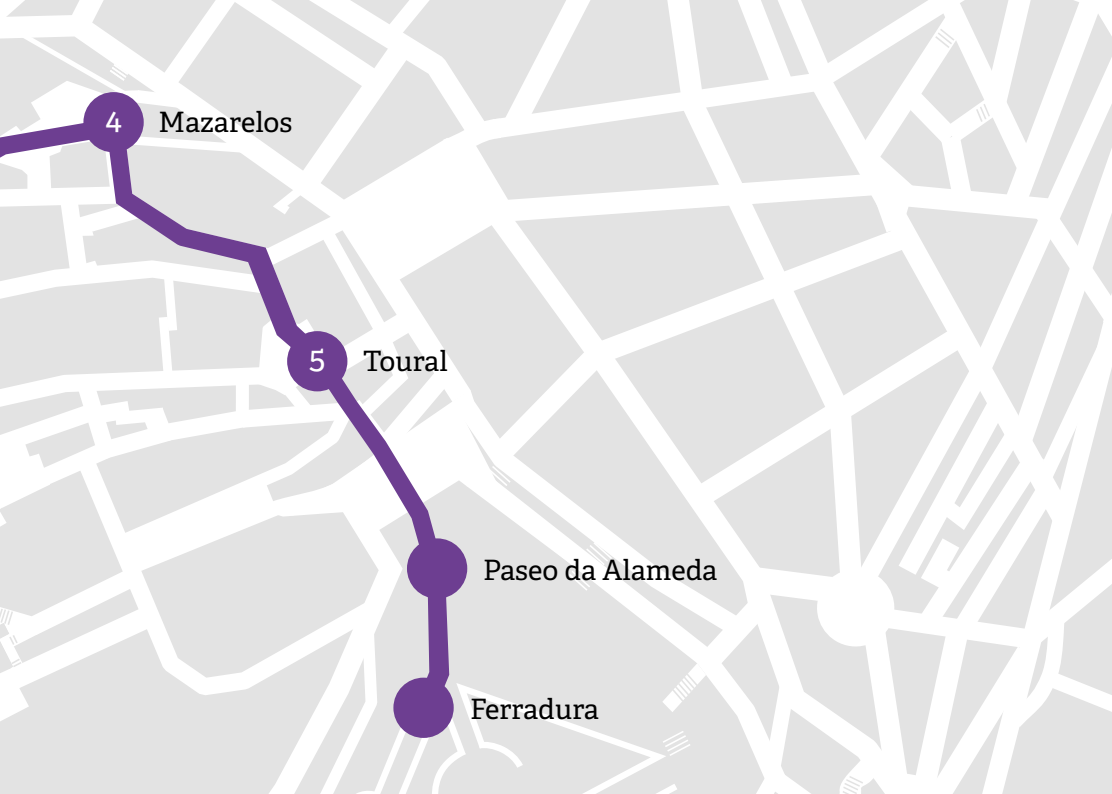
Fonte Sequelo

2

Cervantes

3

Praterías



4

Mazarelos

5

Toural

Paseo da Alameda

Ferradura



4. Fonte de Mazarelos ~ *P. Mas, 1919*



5. Fonte do Toural ~ P. Mas, 1919



Elas sempre co traballo na cabeza

Fonte de rúa da Senra ~ P. Mas, 1919

Edita: Concellaría de Igualdade, Concello de Santiago, 2016

Texto: Encarna Otero

Fotografías: *Compostela, memoria fotográfica*

Xosé Luís Cabo e Pablo Costa Buján

Ara Solis Producións Culturais, S.L. 1996

Deseño: Uqui.net

Impresión: Tórculo

D.L.: C / 242-2016





CONCELLO DE
SANTIAGO

CONCELLARÍA DE IGUALDADE